

# MAPOVÁNÍ RIZIK KORUPCE V REGIONECH

**Mgr. Jan Dupák**

Konference Moderní veřejná správa  
Univerzita Palackého Olomouc, 17. 5. 2019



## ASTRA – ASOCIACE PRO TRANSPARENTNOST

[www.astracr.cz](http://www.astracr.cz)

# ZVÝŠENÍ TRANSPARENTNOSTI VEŘEJNÉ SPRÁVY

zavádění  
nástrojů  
hodnocení  
dopadů  
korupce

snížení  
korupčních  
příležitostí  
a jednání

vzdělávání

posílení  
komunikace  
s veřejností

otevřené  
vládnutí  
a podpora  
občanské  
participace

Kvalitativní analýza

Kvantitativní analýza

Obsahový monitoring

Focus groups

Sociologické šetření



# SBÍRÁNÍ, ZPRACOVÁNÍ A ANALÝZA DAT



Strategie pro boj s  
podvody a korupcí v  
rámcí čerpání fondů  
SSR v období 2014–  
2020

Vládní koncepce boje  
s korupcí na léta  
2015–2017

Analýza  
implementačního  
procesu operačních  
programů z pohledu  
korupčních rizik

Strategie proti  
podvodům Evropské  
komise

Národní strategie na  
ochranu finančních  
zájmů Evropské unie,  
verze z roku 2017

Metodické pokyny v  
rámcí koncepce  
jednotného  
metodického  
prostředí

Resortní interní  
protikorupční  
programy

Metodické pokyny pro řízení  
rizik ESI fondů  
v programovém období 2014  
– 2020

Metodické pokyny pro  
přípravu řídicí dokumentace  
programů v programovém  
období 2014–2020

Metodické pokyny pro řízení  
výzev, hodnocení a výběr  
projektů v programovém  
období 2014–2020

Metodické pokyny pro výkon  
kontrol v odpovědnosti  
řídicích orgánů při  
implementaci ESIF pro  
období 2014–2020

Metodické pokyny k rozvoji  
lidských zdrojů v  
programovém období 2014–  
2020 a v programovém  
období 2007–2013

Metodické pokyny pro oblast  
zadávání zakázek  
v programovém období  
(2014–2020)

# HODNOCENÍ STRATEGIE PRO BOJ S PODVODY A KORUPCÍ V RÁMCI ČERPÁNÍ FONDŮ SSR V OBDOBÍ 2014–2020



Evropský index  
kvality veřejné  
správy  
(Evropská komise)



Komparativní  
studie  
protikorupčních  
opatření v krajích  
(Asociace krajů  
ČR)



Vícekritériální  
srovnání krajů z  
hlediska  
transparentnosti  
(Oživení)



Zadávání  
veřejných zakázek  
na regionální  
úrovni  
(zIndex)



Statistiky  
trestných činů na  
regionální a  
lokální úrovni  
(Mapa kriminality)

Komparace a hodnocení transparentnosti a kvality vládnutí regionů  
dle **stávajících metodik hodnocení institucionální kvality**



Analýza soudních  
rozhodnutí  
(celkem 273)



Analýza statistiky  
žádostí o  
informace a  
podnětů na ÚOHS



Analýza  
kontrolních závěrů  
NKÚ (projekty  
financované  
z ESIF)



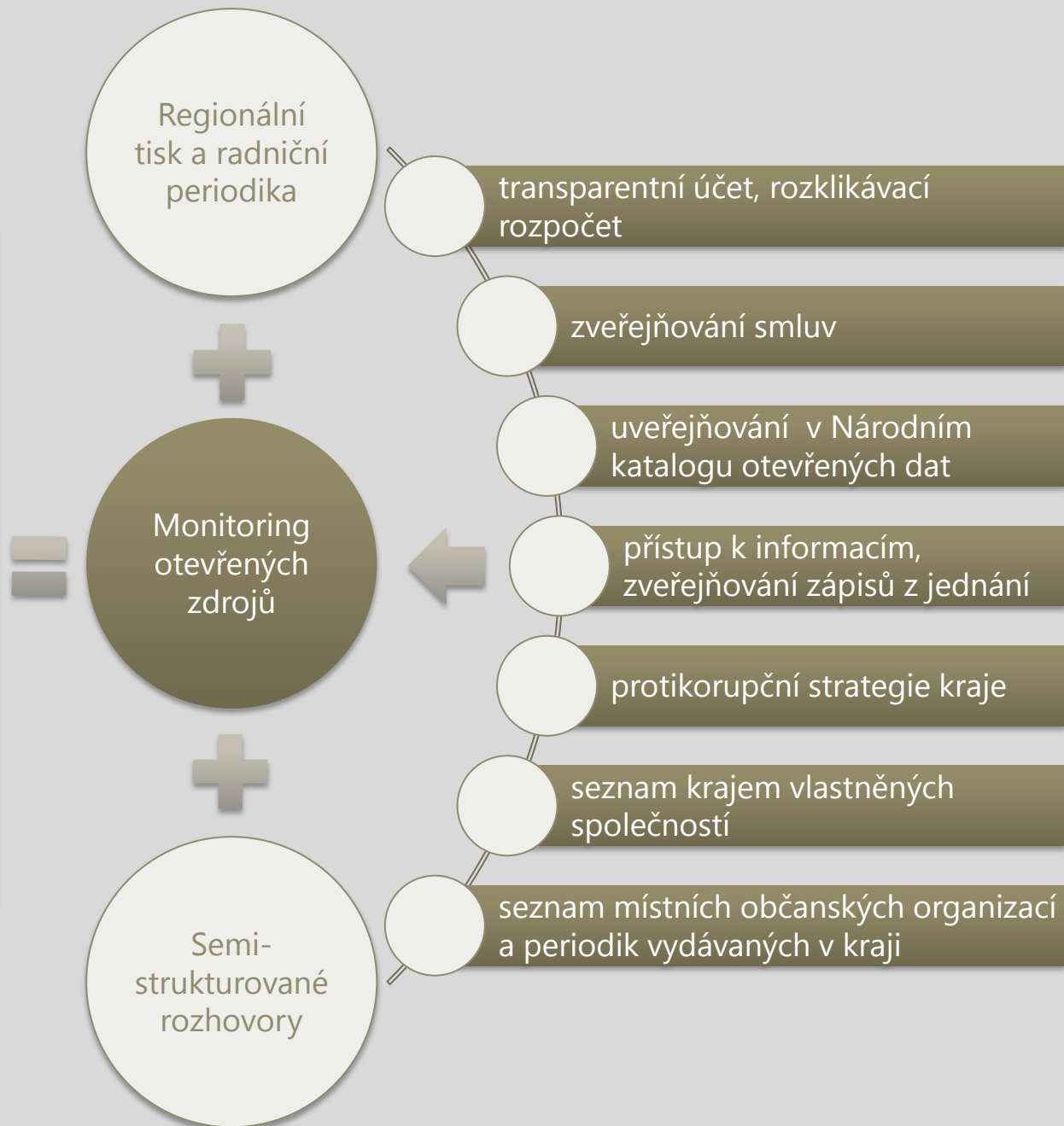
Analýza procesů  
zadávání krajských  
grantových  
programů  
(7 krajů)



Analýza vybraných  
Místních akčních  
skupin  
(42 MAS)

Zkoumání rozhodovacích procesů v rámci  
přerozdělování veřejných zdrojů

# OBSAHOVÝ MONITORING

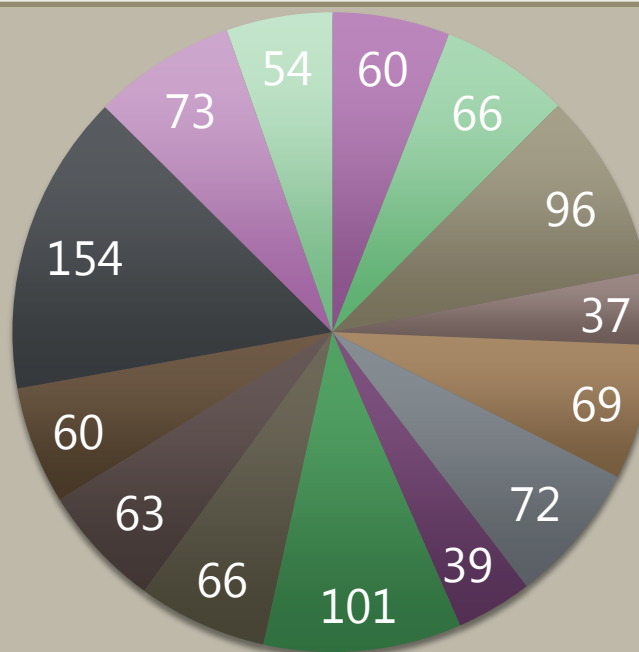


Dodavatel	<b>Agentura IPSOS, s.r.o.</b>	Počet oslovených respondentů	24 816
Období	<b>2. 10. – 8. 11. 2018</b>	Počet rekrutovaných respondentů	1 010
Metoda	<b>Online dotazování formou strukturovaného dotazníku (CAWI)</b>	Míra návratnosti šetření	4,1 %
Průběh	<b>Kombinace uzavřených i otevřených otázek, délka cca 10 minut</b>	Hladina významnosti	95 %

# SOCIOLOGICKÉ ŠETŘENÍ

## Rozložení respondentů dle krajů

- Hlavní město Praha
- Jihočeský kraj
- Jihomoravský kraj
- Karlovarský kraj
- Kraj Vysočina (Jihlavský)
- Královéhradecký kraj
- Liberecký kraj
- Moravskoslezský kraj
- Olomoucký kraj
- Pardubický kraj
- Plzeňský kraj
- Středočeský kraj
- Ústecký kraj
- Zlínský kraj

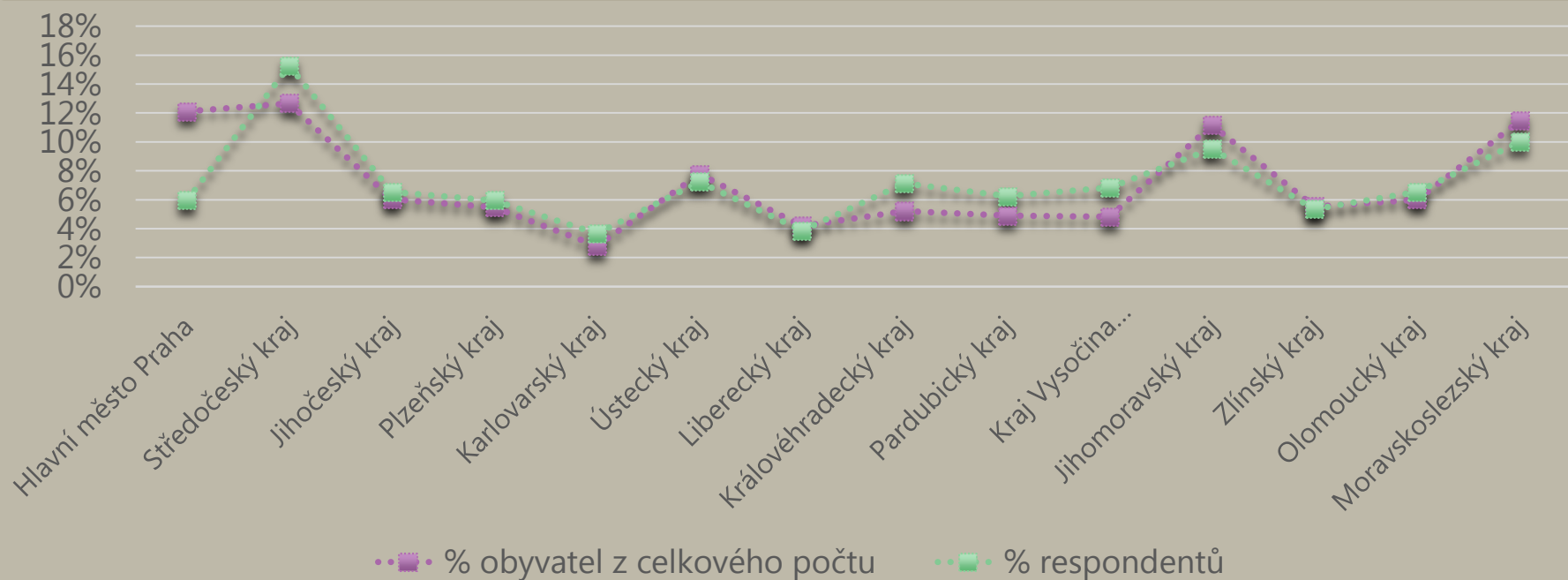


Dodavatel	<b>Agentura IPSOS, s.r.o.</b>
Období	<b>2. 10. – 8. 11. 2018</b>
Metoda	<b>Online dotazování formou strukturovaného dotazníku (CAWI)</b>
Průběh	<b>Kombinace uzavřených i otevřených otázek, délka cca 10 minut</b>

<b>Počet oslovených respondentů</b>	24 816
<b>Počet rekrutovaných respondentů</b>	1 010
<b>Míra návratnosti šetření</b>	4,1 %
<b>Hladina významnosti</b>	95 %

# SOCIOLOGICKÉ ŠETŘENÍ

*Podíl respondentů z celkového vzorku a podíl obyvatel z celkového počtu obyvatel ČR dle krajů*





Rizikové oblasti

Motivace korupčního jednání

Vnímání současného stavu

Osobní zkušenost

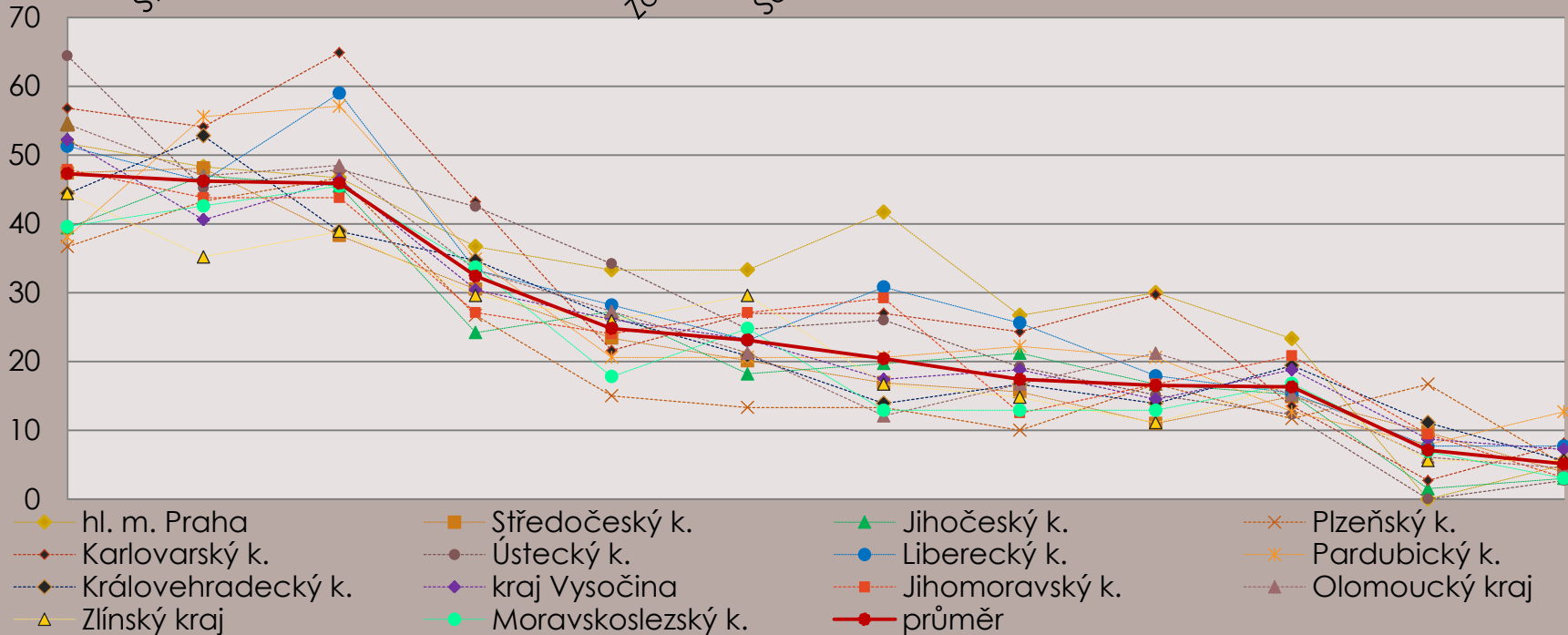
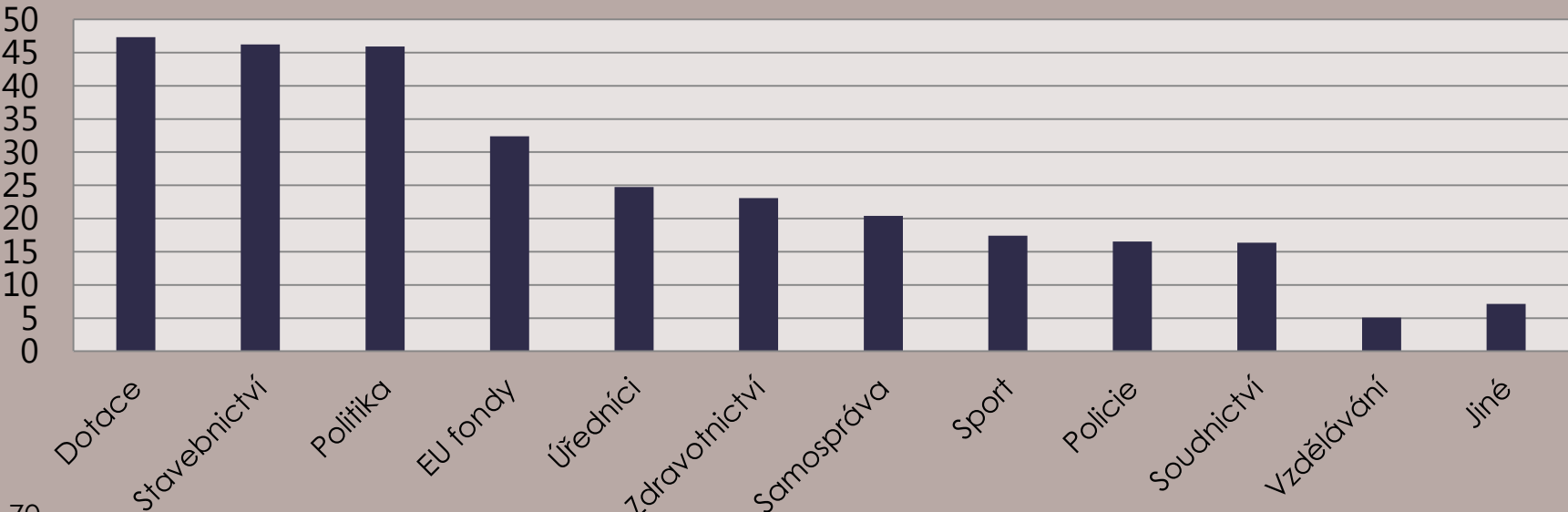
Protikorupční opatření



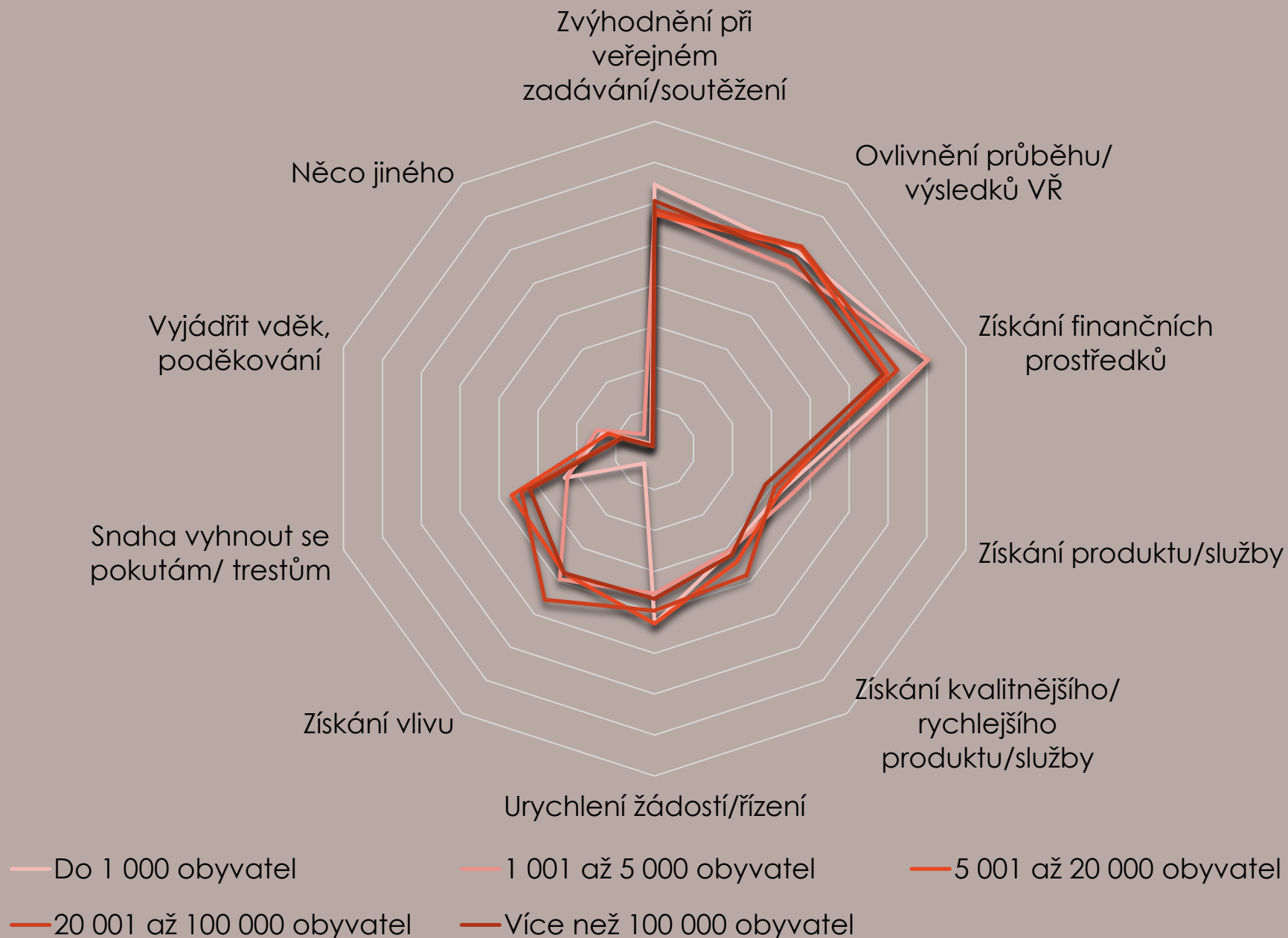
# VNÍMÁNÍ KORUPČNÍCH RIZIK V REGIONECH



**Oblasti největších korupčních příležitostí (v %)**



## Nejčastější motivace ke korupci (v %)



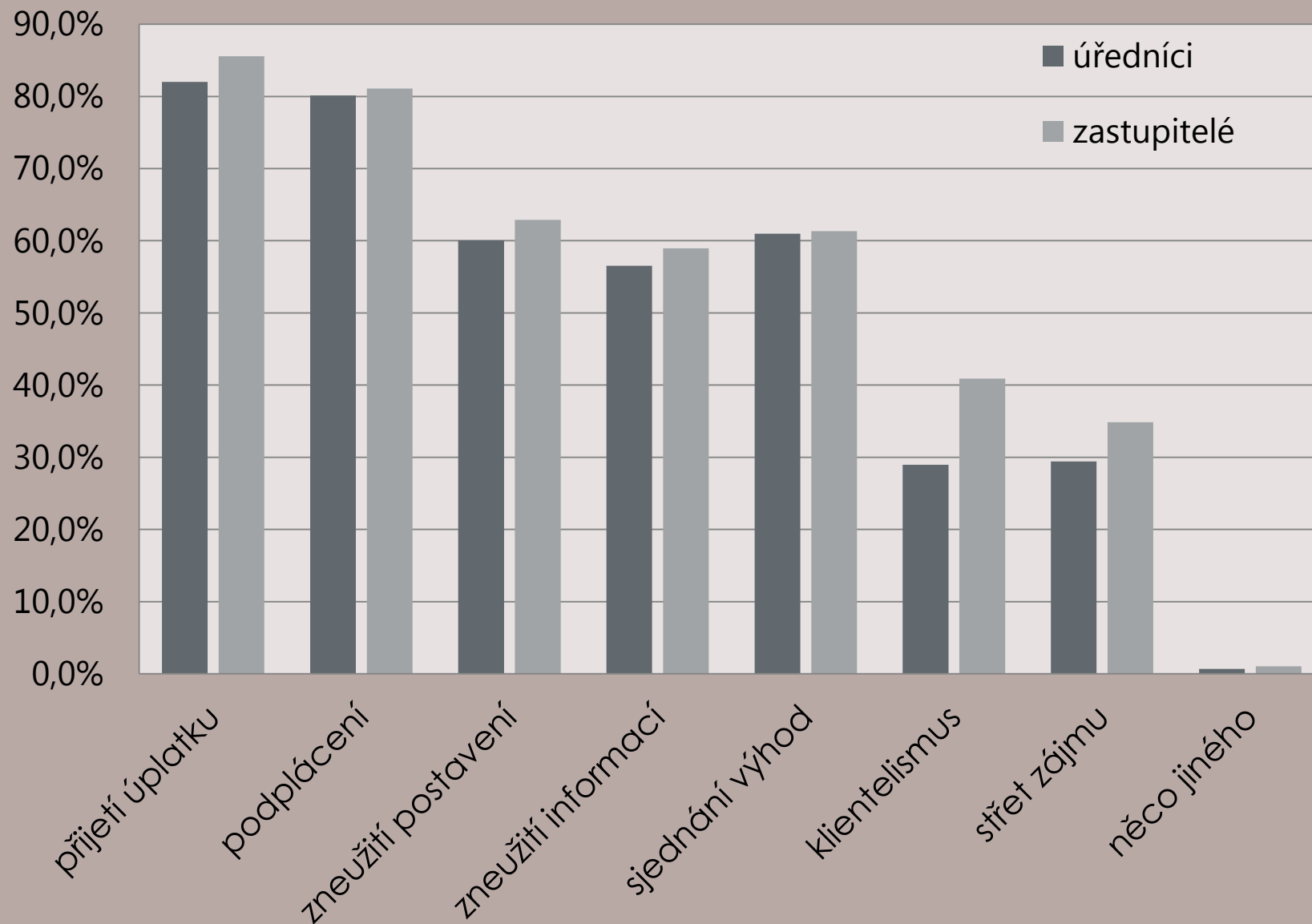
## Nejčastější motivace ke korupci (v %)



— Krajský úřad    — Městský úřad    — Úřad obce s rozšířenou působností    — Obecní úřad

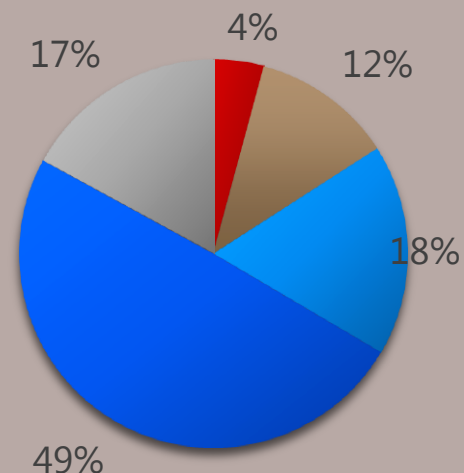
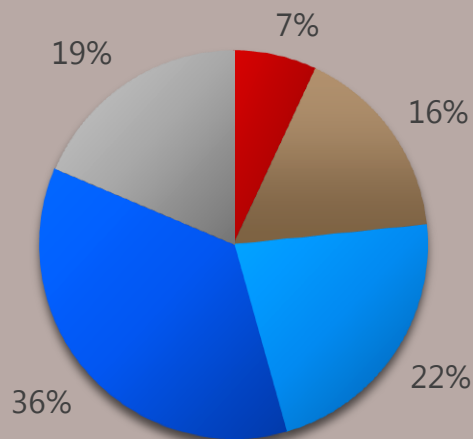
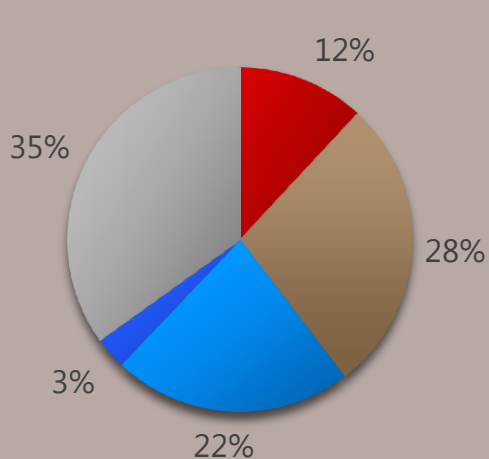
## Nejčastější motivace ke korupci (v %)

Četnost odpovědí dle zastávané funkce



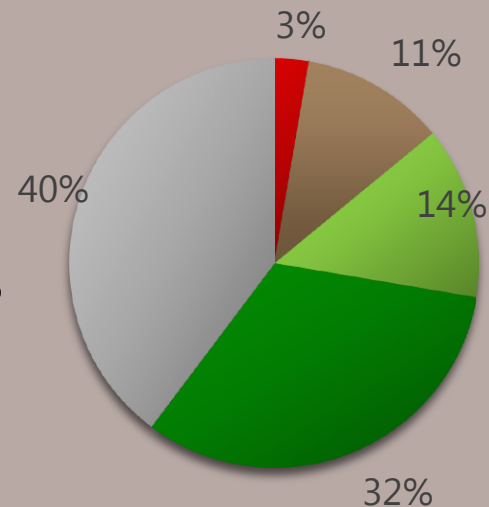
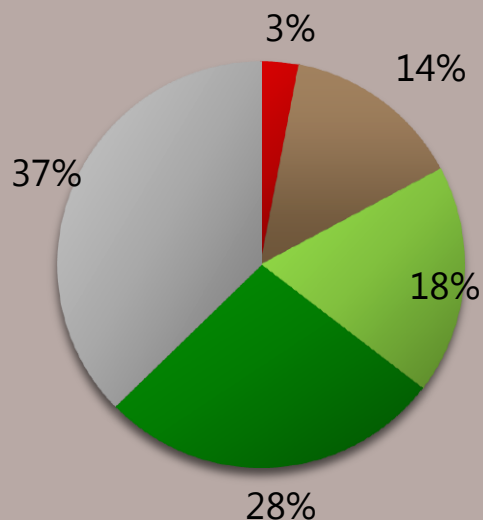
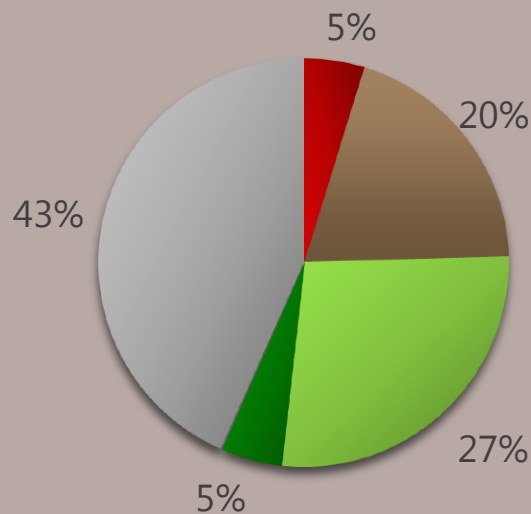
## Míra korupce v kraji, v obci a na úřadě působnosti

- Je velmi rozšířená
- Je spíše rozšířená
- Spíše není rozšířená
- Vůbec není rozšířená
- Nevím, nedokáži říci

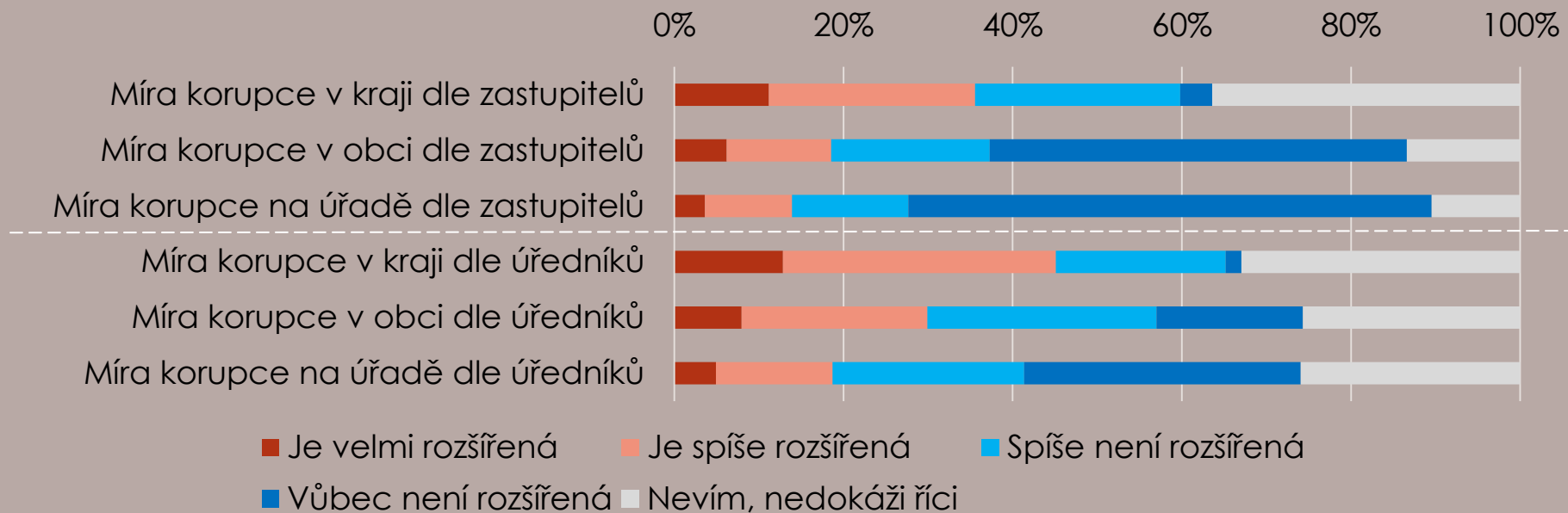


## Změna korupce v čase v kraji, v obci a na úřadě působnosti

- Rozhodně zvýšila
- Spíše zvýšila
- Spíše snížila
- Rozhodně snížila
- Nevím, nedovedu posoudit



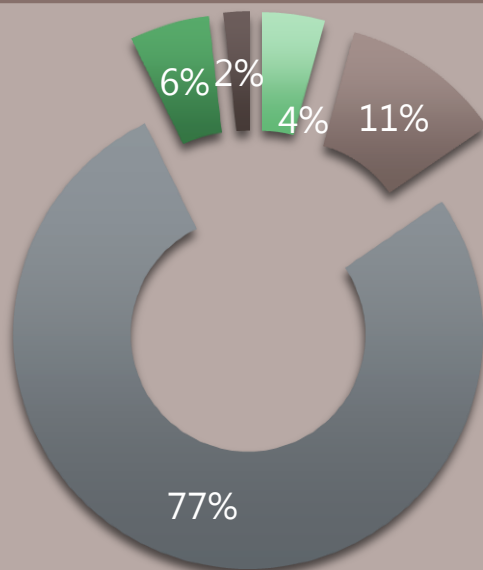
## Míra korupce v kraji, v obci a na úřadě působnosti dle úředníků a zastupitelů



## Změna korupce v čase v kraji, v obci a na úřadě působnosti dle úředníků a zastupitelů



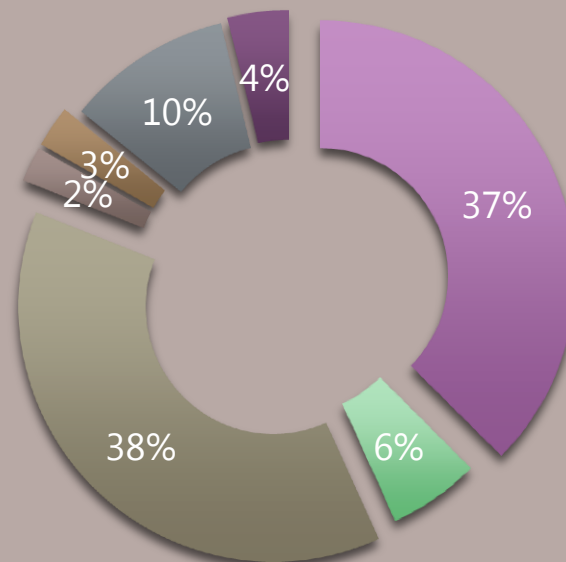
***Setkal jste se se situací, že Vám zastupitel nebo pracovník samosprávy naznačil, že by chtěl úplatek či protislužbu, nebo jej o něj sám požádal? (v %)***



- Ano, já osobně
- Ano, moji blízcí či přátelé se do této situace dostali
- Ne
- Ano, moji kolegové
- Nevím/ nechci odpovídat

***Jakým způsobem byste potenciální korupční situaci řešili? (v %)***

- Oznámil/a bych to policii
- Svěřil/a bych se známým/rodině
- Oznámil/a bych to svému nadřízenému
- Informoval/a bych média
- Snažil/a bych se varovat své okolí prostřednictvím sociálních sítí (Facebook, Twitter apod.)
- Jiné
- Nevím, nedokáži říci



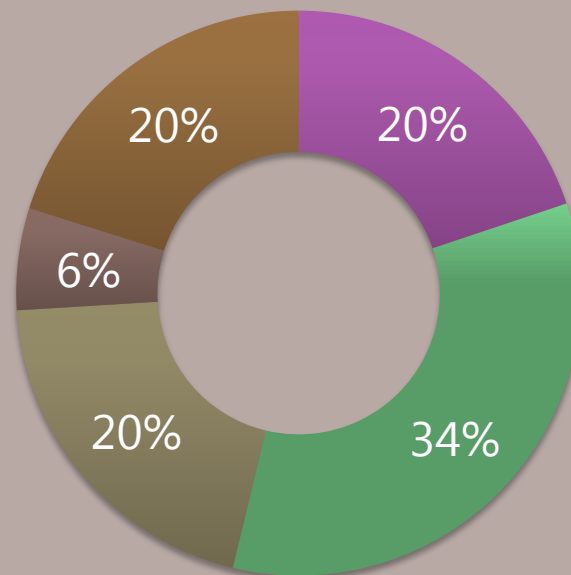


**Máte Vy osobně pocit, že jsou v České republice dostatečná opatření (zákony, školení pro zaměstnance apod.) na potírání korupce? (v %)**

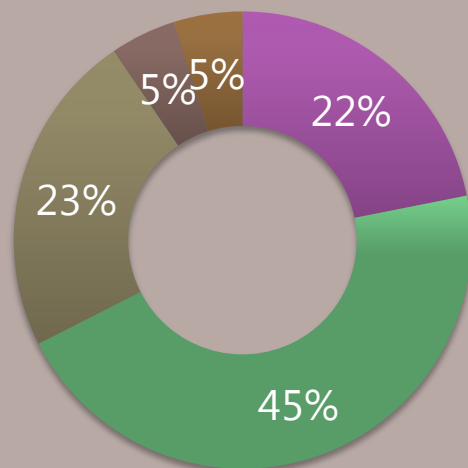
	celkem	zastupitelé	úředníci	Respondenti pracující na				Odpovědi dle velikosti obce				
				OÚ	MÚ	úřadu ORP	KÚ	do 1 000 obyvatel	1 001 až 5 000 obyvatel	5 001 až 20 000 obyvatel	20 001 až 100 000 obyvatel	více než 100 000 obyvatel
<b>Rozhodně ano</b>	<b>6,9</b>	<b>8,6</b>	<b>4,7</b>	<b>6,9</b>	<b>8,0</b>	<b>4,9</b>	<b>6,8</b>	<b>6,6</b>	<b>9,0</b>	<b>10,3</b>	<b>5,4</b>	<b>2,8</b>
<b>Spíše ano</b>	<b>34,4</b>	<b>39,7</b>	<b>27,1</b>	<b>36,5</b>	<b>27,3</b>	<b>41,0</b>	<b>33,9</b>	<b>36,4</b>	<b>34,1</b>	<b>35,0</b>	<b>32,9</b>	<b>28,4</b>
<b>Spíše ne</b>	<b>44,4</b>	<b>38,3</b>	<b>52,6</b>	<b>43,3</b>	<b>47,3</b>	<b>42,6</b>	<b>44,1</b>	<b>42,5</b>	<b>43,9</b>	<b>46,2</b>	<b>43,0</b>	<b>52,3</b>
<b>Rozhodně ne</b>	<b>10,1</b>	<b>10,1</b>	<b>10,0</b>	<b>9,4</b>	<b>12,7</b>	<b>6,6</b>	<b>11,9</b>	<b>9,5</b>	<b>10,8</b>	<b>6,0</b>	<b>12,1</b>	<b>12,8</b>
<b>Nevím, nedokážu říci</b>	<b>4,3</b>	<b>3,3</b>	<b>5,6</b>	<b>4,0</b>	<b>4,7</b>	<b>4,9</b>	<b>3,4</b>	<b>5,1</b>	<b>2,2</b>	<b>2,6</b>	<b>6,7</b>	<b>3,7</b>

### ***Jaký dopad má vyšší míra transparentnosti na práci veřejné správy (v %)***

- Nižší míra korupce
- Větší odpovědnost volených zastupitelů
- Větší odpovědnost zaměstnanců úřadu
- Vyšší míra zapojení občanů
- Vyšší míra byrokracie

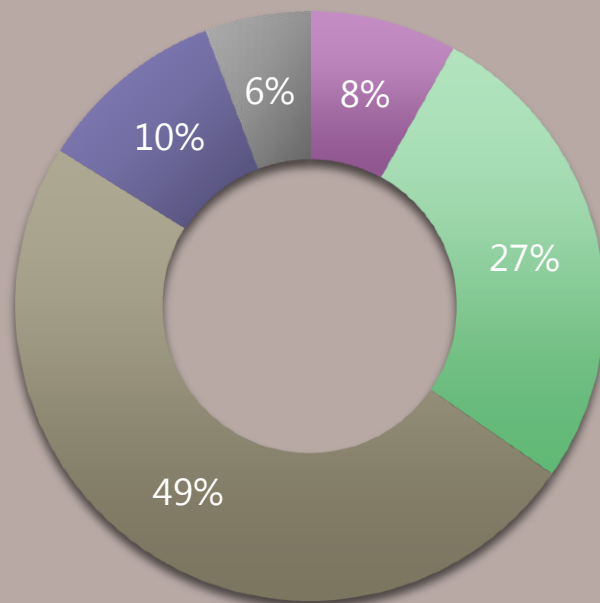


### ***Pomohlo vzdělávání zaměstnanců veřejné správy v oblasti korupce snížit neúmyslnou korupci (v %)***



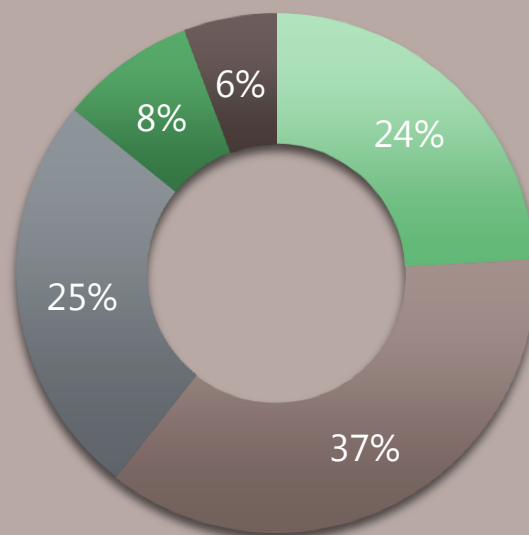
- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Nevím, nedokážu říci

***Zapojují se občané aktivně do boje proti korupci na úrovni místních samospráv (v %)***



- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Nevím, nedokážu říci

***Jste v oblasti korupce dostatečně informován jako občan? (v %)***



- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Nevím, nedokážu říci

Protikorupční strategie a etické kodexy

Transparentnost jako prevence chyb i podvodů

projektové plánování a řízení

sdílení

implementace etických kodexů



# DOPORUČENÍ A DOBRÁ PRAXE



## Protikorupční strategie a etické kodexy

- Uveřejnit a pravidelně aktualizovat protikorupční strategii
- Přidělit agendu etiky a prevence korupce konkrétní osobě
- Formovat protikorupční agendu na základě mnohostranného dialogu
- Seznamovat a informovat
- Periodicky pořádat školení
- Aktualizovat při zásadních změnách (volby...)
- Důsledně implementovat etické kodexy (nejen „zaměstnanec se seznámí“)
- Pečlivě kontrolovat riziko střetu zájmů
- Aplikovat nápravná opatření při prokázaném střetu zájmů

### **Olomoucký kraj**

Protikorupční manuál jako příklad práce s protikorupční strategií.

### **Jihomoravský kraj**

Protikorupční portál jako příklad zveřejňování informací o plnění protikorupční strategie.

## Transparentnost jako prevence chyb i podvodů

- Transparentní finance = otevřený kraj
- Krajské firmy = peníze daňových poplatníků
- Konkrétní jména = transparentní rozhodovací proces
- Občanská aktivita = zdraví demokracie
- Webové stránky = výstavní skříň

## Přerozdělování veřejných prostředků a hospodaření

- Pravidelné interní a externí evaluace grantových programů
- Posouzení relevance, efektivnosti, efektivity a dopadu programů.
- Strategické a dlouhodobé projektové plánování (krajský strategický dokument a krajský rozpočet)
- Zřetelně upřesnit výběrová/hodnotící kritéria a indikátory dosažení cílů, aby bylo možné lépe posoudit kvalitu projektu a míru úspěšnosti realizace.
- Sdílení zpráv o realizaci
- Sjednocení interních postupů ze strany ŘO
- Nastavení modelového způsobu kontroly
- Implementace závěrů a doporučení třetích stran

### **Plzeňský kraj**

portál eDotace je příkladem přehledného informování o přidělených dotacích.

### **MPSV (OPZ)**

vzor pro zápisy ze zasedání - tabulkové a jednotné zpracování

### **MAS Horní Pomoraví**

přehledné zápisy ze zasedání, dokládání složení komisí

### **MAS Orlicko**

interní vyhodnocování výzev OP nad rámec formálních povinností